

**UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
UNIVERSITAT POMPEU FABRA**

GRAU EN MEDICINA

Quart curs

PRACTIQUES INTEGRADES MEDICOQUIRURGiques I

Contingut

1	Identificació de l'activitat.....	3
2	Coordinació i Professorat	4
2.1	Coordinació	4
2.2	Professorat (Caps de grup)1	4
3	Competències a assolir	4
4	Objectius generals de l'aprenentatge	5
5	Objectius específics	5
6	Avaluació dels aprenentatges	5
6.1	Mètodes d'avaluació.....	5
6.2	Tipus i nombre d'avaluacions.....	6
6.3	Contribució dels diferents tipus d'avaluació a la nota final	7
6.4	Criteris de superació de l'assignatura i notes qualitatives	8
7	Continguts de l'assignatura	9
7.1	Pràctiques assistencials.....	9
7.2	Seminaris	10
	LLOC Aula 60.104.....	10
8	Metodologia docent	10
9	Programació d'activitats	11
9.1	Cardiologia (1): Insuficiència cardíaca. Dr. Josep Comin.....	11
9.2	Cardiologia (2): Infart de miocardi. Dr. Cosme Garcia.....	13
9.3	Pneumologia (1): MPOC. Dr. J. Broquetas i Dra. J. Martínez.....	15
9.4	Pneumologia (2): MANEIG INTEGRAL DEL PACIENT AMB SOSPITA DE CÀNCER DE PULMÓ Dr. V. Curull i A. Sánchez Font.....	17
9.5	Digestiu: Diagnòstic i tractament de les hepatitis cròniques víriques i les seves conseqüències (cirrosi i carcinoma hepatocel·lular). Dr. R. Sola	19
9.6	Neurologia: Ictus. Dra. Ana Rodríguez (responsable) Dr. A. Ois, Dr. J. Jiménez, Dra. E. Cuadrado	20
9.7	COT/Reumatologia (1): Osteoporosis i Fractura de Fèmur. Dr. G. Salo, Dr. J. Monforte	22
9.8	COT/Reumatologia (2): Artrosi i substitució articular. Dr. G. Salo, Dr. J. Monforte	24
9.9	Cirurgia 1: Litiasis Biliar. Dr. Fernando Burdío	26
9.10	Cirurgia 2: Reflux gastro-esofàgic. Dr. Manuel Pera	28
9.11	Cirurgia 3: Càncer Colorectal. Dra. Marta Pascual.	30
9.12	SOPORTE VITAL INMEDIATO	32
10	Bibliografia bàsica recomanada.....	36

1 Identificació de l'activitat

FITXA DE L'ASSIGNATURA	
Nom de la Assignatura	Pràctiques integrades de Patologia Medico Quirúrgica I
Titulació:	Grau en Medicina UAB-UPF
Curs:	4rt
Trimestre:	3er
Hores de dedicació del estudiant:	125 h (5 ECTS x 25)
Llengües de la docència:	Català Castellà
Coordinació:	Lluís Molina Ferragut Joan Josep Sancho Insenser

2 Coordinació i Professorat

2.1 Coordinació

Dr. Lluís Molina Ferragut	Servei de Cardiologia	lmolina@hospitaldelmar.cat
Dr. Joan J. Sancho Insenser	Servei de Cirurgia General	jsancho@hospitaldelmar.cat

2.2 Professorat (Caps de grup)¹

Dr. Josep Comin Colet	Servei de Cardiologia	josepcomin@gmail.com
Dr. Cosme Garcia Garcia	Servei de Cardiologia	95684@parcdesalutmar.cat
Dr. Joan Minguella Martí	Servei de Cirurgia Toràctica	18568@parcdesalutmar.cat
Dr. Joan Broquetas Doñate	Servei de Pneumologia	12491@parcdesalutmar.cat
Dr. Ricard Solà Lamoglia	Servei de Digestologia	35783@parcdesalutmar.cat
Dra. Ana Rodríguez Campello	Servei de Neurologia	92269@hospitaldelmar.cat
Dr. Guillem Saló Bru	Servei de COT	95027@parcdesalutmar.cat
Dr. Jordi Monfort Faure	Servei de Reumatologia	91789@parcdesalutmar.cat
Dr. Lluís Molina Ferragut	Servei de Cardiologia	17040@parcdesalutmar.cat
Dr. Juan Sancho Inerse	Servei de Cirurgia General	86467@parcdesalutmar.cat
Dr. Isabel Campodarve Botet	Servei de Medicina d'Urgències	87054@parcdesalutmar.cat
Dr. Francisco Alvarez Lerma	Servei de Medicina Intensiva	16839@parcdesalutmar.cat
Dra. Estela Membrilla	Servei de Cirurgia General	94934@parcdesalutmar.cat
Dr. Yolanda Díaz Buendia	Servei de Medicina Intensiva	93185@parcdesalutmar.cat
Dr. Miguel Pera Román	Servei de Cirurgia General	94641@parcdesalutmar.cat
Dra. Marta Pascual	Servei de Cirurgia General	
Dr. Manuel Pera Román	Servei de Cirurgia General	95405@parcdesalutmar.cat
Dr. Luis Grande Posa	Servei de Cirurgia General	94336@parcdesalutmar.cat

(1) Cada Cap de Grup és el responsable d'impartir els seminaris i /o classes pràctiques i també coordinarà als diversos professors tutors de pràctiques assistencials.(l·listat definitius a el inici del període lectiu)

3 Competències a assolir¹

- Reconèixer, diagnosticar y orientar el maneig de les situacions de risc vital (FCH-34).
- Fer una anamnesis completa, centrada en el pacient orientada a les diverses patologies, interpretant el seu significat (FCH-35).
- Fer una exploració física per aparells i sistemes, així com una exploració psicopatològica, interpretant el seu significat (FCH-36).
- Saber valorar las modificaciones dels paràmetres clínics (FCH-37).

¹Extret de la "Memoria para la solicitud de verificación de títulos oficiales del GRADO COMPARTIDO EN MEDICINA UPF/UAB"

- en les diferents edats
Saber fer les maniobres de suport vital immediat (FCH-40).

4 Objectius generals de l'aprenentatge

Adquirir les habilitats clíniques suficients per dur a terme els principals passos del diagnòstic i tractament dels pacients que pateixen, o poden patir, les malalties més prevalents de les especialitats incloses en la Patologia Medicoquirúrgica I, II i III.

5 Objectius específics

1. Seleccionar les dades adients per identificar la situació del pacient en qualsevol problema de salut.
2. Identificar els mecanismes fisiopatològics de les alteracions de salut, mètodes diagnòstics, tractaments específics i cures derivades.
3. Detectar i prioritzar los problemes reals i potencials derivats de la situació del pacient.
4. Planificar cures encaminades a solucionar els problemes medico -quirúrgics detectats.
5. Conèixer i adquirir les habilitats del procediments necessaris per la curació del pacient amb patologia medicoquirúrgica.
6. Avaluar la efectivitat del tractament emprat.
7. Integrar tècniques de comunicació en la relació amb el pacient, família i equip de salut.
8. Conèixer les fonts d'informació de la malaltia.
9. Assentar les bases de la investigació en l'àmbit medicoquirúrgic.

6 Avaluació dels aprenentatges

6.1 Mètodes d'avaluació

El sistema d'avaluació es basa en quatre paràmetres

- a) Examen de pràctiques.

- b) Full d'avaluació de cada activitat per part del professor responsable.
- c) Full de registre d'activitat emplenat per cada estudiant per cada activitat.
- d) Examen del curs de Reanimació Cardiopulmonar.

6.2 Tipus i nombre d'avaluacions.

6.2.1 Examen de pràctiques

Dos casos clínics dels temes exposats als seminaris amb 10 preguntes de resposta curta o elecció múltiple sobre cada cas clínic.

Pot incloure imatges i/o informes reals de proves complementàries.

Sis de les deu preguntes de cada cas són bàsiques, i exploren coneixements que es consideren essencials pel maneig del pacient. Les restants quatre preguntes són de complexitat creixent.

6.2.2 Criteris sobre el procés de recuperació

Els estudiants que després del procés d'avaluació no hagin superat l'assignatura, tindran l'opció de una prova de recuperació en el mes de Juliol de l'avaluació que es va fer al final del procés docent.

6.2.3 Avaluació de les pràctiques assistencials

Per a cada alumne, cada tutor omplirà un full d'avaluació de la setmana de pràctiques utilitzant la plantilla adjunta als annexos.

En la mateixa es puntuen els següents extrems:

Actituds

Assistència

1. Assistència a l'activitat.
2. Puntualitat.

Participació

3. Grau d'iniciativa per adquirir nous coneixements (cerques bibliogràfiques, preguntes al tutor)
4. Grau de participació en la recerca de dades en la documentació dels pacients
5. Grau d'iniciativa per participar en l'activitat assistencial (exploració física, tractaments)
6. Capacitat per a treballar amb companys, tutors, infermeria.

Professionalisme

7. Capacitat de resposta a les crítiques.
8. Indumentària apropiada.
9. Capacitat en la comunicació
10. Exactitud de la terminologia mèdica

Habilitats

Es puntuarà sobre deu habilitats específiques per a cada pràctica assistencial, que detallarà el professor responsable abans d'iniciar la pràctica

Coneixements

Es puntuarà sobre deu coneixements específics per a cada pràctica assistencial, que detallarà el professor responsable abans d'iniciar la pràctica

6.2.4 Avaluació dels seminaris medicoquirúrgics

Es puntuarà l'assistència, preparació prèvia i participació activa

6.2.5 Avaluació de la reanimació cardiopulmonar

Es valorarà l'assistència a l seminaris, preparació prèvia i la participació a les pràctiques i un examen final.

El títol oficial de "Suport Vital Immediat" s'obté al superar aquest examen específic, que es farà conjuntament amb l'examen de pràctiques.

6.3 Contribució dels diferents tipus d'avaluació a la nota final

Mètode d'avaluació	Parts	Valor/part	Nota màxima	%	
Examen de pràctiques	2 casos (10 preg/cas)	10	20	30%	
Total examen de pràctiques					30%
Full d'avaluació de cada seminari per part del professor responsable	4 seminaris	10	40	10%	
Full d'avaluació de cada setmana de pràctiques per part del professor responsable	2 setmanes	10	20	20%	
Total avaluació pràctiques i seminaris					30%
Full de registre d'activitat pràctica assistencial emplenat per cada estudiant	1 Full	10	10	10%	
Total registre d'activitat per estudiant					10%

Full d'avaluació de cada seminari per part del professor responsable	2 seminaris	10	20	5%
Full d'avaluació de cada pràctica per part del professor responsable	6 pràctiques	5	30	10%
Examen del curs de Reanimació Cardiopulmonar-	1 examen	10	10	15%
Total curs SVI				30%
TOTAL				100%

6.4 Criteris de superació de l'assignatura i notes qualitatives

Per la superació de l'assignatura caldrà superar la meitat de la nota màxima de cada bloc d'avaluació. Així, per superar l'assignatura caldrà:

Contestar correctament 5 de les 10 preguntes de cada cas clínic

i

Obtenir el 50% de la puntuació de l'avaluació de les activitats pràctiques assistencials i seminaris

i

Obtenir el títol de SVI

7 Continguts de l'assignatura

Activitat	Detall	Hores Pr	Hores Es	Hores T
Pràctiques assistencials	2 setmanes (9-13h)	40	40	80
Seminaris medicoquirúrgics	4 seminaris amb casos clínics	4	12	16
Seminaris de SVI	2 seminaris	2	6	8
Pràctiques SVI	7 hores	7	12	18
Avaluació i tutoria		2		2
TOTAL		55	70	125

7.1 Pràctiques assistencials

Grups de 2-3 alumnes.

Durada: Dues setmanes, de dilluns a divendres.

Cada estudiant triarà una rotació entre les ofertes. Es distribuïran en grups de dos a tres alumnes. Els desequilibris entre oferts i demandats, es sortejaran.

Horari: 9 a 13 h.

-
- 1) Cardiologia (1): Insuficiència cardíaca. Dr. Josep Comin
 - 2) Cardiologia (2): Infart de miocardi. Dr. Cosme Garcia
 - 3) Pneumologia (1): EPOC. Dr. J. Broquetas i Dra. J. Martínez
 - 4) Pneumologia (2): Càncer de pulmó. Dr. V. Curull. A. Sanchez
 - 5) Digestiu: Diagnòstic i tractament de les hepatitis cròniques víriques i les seves conseqüències (cirrosi i carcinoma hepatocel·lular). Dr. R. Sola
 - 6) Neurologia: Ictus. Dra. Ana Rodríguez , Dr. A. Ois, Dr. J. Jiménez, Dra. E. Cuadrado
 - 7) COT/Reumatologia (1): Osteoporosis i Fractura de Fèmur. Dr. G. Salo, Dr. J. Monforte
 - 8) COT/Reumatologia (2): Artrosi i substitució articular. Dr. G. Salo, Dr. J. Monfort
 - 9) Cirurgia General (1): Càncer colorectal. Dra. Marta Pascual
 - 10) Cirurgia General (2): Càncer gàstric. Dr. Manuel Pera.
 - 11) Cirurgia General (3): Litiasi biliar. Dr. Fernando Burdio.

7.2 Seminaris

LLOC Aula 60.104

HORA 08:00 a 09:00

Nº	Títol	1er torn Dia	2on torn Dia	Responsable	Hores Estudi	Hores P	Hores T
1	Abdomen Agut	8-5-12	5-6-12	Dra. E. Membrilla	3	1	4
2	Politraumatitzat	15-5-12	12-6-12	Dra. Y. Díaz	3	1	4
3	Dolor toràcic i dispnea	7-5-12	4-6-12	Dra. I. Campodarve	3	1	4
4	Coma i disminució del nivell de consciència	14-5-12	11-6-12	Dra. I. Campodarve	3	1	4

Meitat de la classe en cada seminari (es repeteixen dos cops). Horari: 45 m.

Responsable de Medicina d'Urgències. Dra. I. Campodarve

1.- Dolor toràcic i dispnea

2.- Coma i disminució del nivell de consciència.

Responsable de Cirurgia d'Urgències. Dr . J. Sancho

1.- Abdomen agut. Dra. E. Membrilla

2.- Pacient amb politraumatisme. Dra. Yolanda Diez.

8 Metodologia docent

- Als seminaris

Basat en casos (inclou simulació)

- A les practiques assistencials

Integració en l'equip assistencial.

Anàlisi del pacient

Basat en problemes al voltant de una patologia concreta

Estudi del pacient amb el seu conjunt ----Confeccionar llista de problemes ____

Interrelacio pacient i medi asistencial (interconsulta, comités, relacio entre nivells assistencials, relacio entre jerarquies assistencials, adhesió a protocols restablerts, integracio en aasitjos clinics),

-A les pràctiques de Suport Vital Immediat

9 Programació d'activitats

9.1 Cardiologia (1): Insuficiència cardíaca.

Dr. Josep Comin

9.1.1 Objectius Aprenentatge

9.1.1.1 Genèric

Familiaritzar l' estudiant de quart amb l' abordatge integral del pacient amb IC d' alt risc en el pla diagnòstic i terapèutic

9.1.1.2 Específics

- Adquirir els coneixements pràctics per al diagnòstic de la síndrome d' IC abordatge etiològic
- Indicació de proves complementàries. Opcions terapèutiques en el seu maneig agut Planificació del seguiment .Opcions terapèutiques i seguiment en la seva fase crònica
- Desenvolupar les habilitats clíniques necessàries per a dur a terme els objectius anteriors, fent èmfasi en la història clínica, l'examen físic, la interpretació de les proves complementàries bàsiques (ECG, Rx tòrax, analítica) i introduir-lo en les mes avançades (Ecocardiograma i Coronariografia)

9.1.2 Avaluació rotació

- Elaborar una història clínica
- Presentar un cas clínic en sessió per a l' equip

9.1.3 Modalitat

- Integració a l' equip assistencial

9.1.4 Àrees de Rotació

- Sala Hospitalització (llits de la UIC)
- Hospital de Dia de la UIC
- Àrea de Telemedicina

9.1.5 Pla específic

- Dilluns: Telemedicina /hospital de Dia (descompensats)
- Dimarts: Hospitalització sala de Cardiologia
- Dimecres: Consulta externa UIC/Hospital de dia
- Dijous: Hospitalització
- Divendres: Hospital de Dia

9.1.6 Cronograma

H	DLL	DM	DX	DJ	DV
8-9					
9-10	Lloc: Sala de Cardiologia	Lloc: Hospital de Dia de Cardiologia	Lloc: Sala de Cardiologia	Telemedicina	Lloc: Hospital de Dia de Cardiologia
10-11	Llits de IC (Inici a Unitat 04)		Llits de IC	Parc de Recerca Biomèdica (sala enquestes primera planta)	Responsable: Dra. Ruiz
11-12	Responsable: Dr. Marcelo Rizzo Dra. Torrens	Responsable: Dra. Ruiz	Responsables: Dr. Marcelo Rizzo Dra. Torrens	Responsable: Dra. Enjuanes Dr. Comin	Cas <i>clínic</i> **
12-13				(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)

** Cas clínic: Últim dia de rotació, fer una sessió els tres alumnes per presentar un cas clínic a la sessió de l'Unitat.

9.2 Cardiologia (2): Infart de miocardi.

Dr. Cosme Garcia

El objectiu d'aquest mòdul és conèixer l'atenció integral del pacient amb infart agut de miocardi, des del moment de l'ingrés fins a l'alta, passant per les diferents exploracions complementàries que es realitzen a aquests pacients.

Per aquest motiu es proposa el següent pla de treball, d'una setmana de durada, que es repetirà la setmana següent, per consolidació dels coneixements adquirits.

9.2.1 Pla específic

Dilluns, dimarts i dimecres: Estada a Unitat Coronària- Urgències per atenció en fase aguda del pacient. L'objectiu és valorar l'atenció immediata en aquests pacients: valoració del dolor toràcic a urgències, tractament de perfusió als IAMEST (visita al laboratori d'hemodinàmica), atenció a la resta de pacients amb patologia coronària, tractament mèdic i de suport i atenció general al pacient crític.

- **Dijous:** Estada a sala de cardiologia, per completar l'atenció del pacient coronari o amb insuficiència cardíaca, valoració final, tractaments a l'alta, etc.

-**Divendres:** Estada a exploracions complementàries de cardiologia per conèixer les tècniques diagnòstiques més freqüents, com l'ecocardiograma convencional, ecocardiograma transesofàgic, ecocardiograma d'esforç i ergometria convencional.

La segona setmana de pràctiques es repetirà el cicle per completar i consolidar els coneixements adquirits la primera setmana

9.2.2 Avaluació rotació

Elaborar una història clínica

Presentar un cas clínic en sessió per a l'equip

9.2.3 Cronograma

Primera setmana (7-11 Maig i 4-8 juny)

H	DLL	DM	DX	DJ	DV
8-9					
9-10	Lloc: Despatx Unitat Coronària Responsable: Dr. Cosme García			Telemedicina	Lloc: Exploracions complementàries
10-11				Lloc: Sala de Cardiologia UH 04	Cardiologia: Ergometria
11-12				Responsable: Dr. Serrat	Responsable: Metge Adjunt Cardiologia
12-13				(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)

Segona setmana (14-18 Maig i 11-15 Juny)

H	DLL	DM	DX	DJ	DV
8-9					
9-10	Lloc: Despatx Unitat Coronària Responsable: Dr. Cosme García			Telemedicina	Lloc: Exploracions complementàries
10-11				Lloc: Sala de Cardiologia UH 04	Cardiologia: Ecocardiografia
11-12				Responsable: Dr. Serrat	Responsable: Dr. Lluís Molina
12-13				(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)

9.3 Pneumologia (1): MPOC.

Dr. J. Broquetas i Dra. J. Martínez

Dins les patologies respiratòries, la MPOC representa un problema de salut, per la seva elevada prevalença. És una malaltia crònica amb exacerbacions, s'acompanya de manifestacions sistèmiques i sol estar associada a altres comorbiditats. A més consumeix molts recursos sanitaris. És per això que dins dels objectius educatius de l'assignatura és una patologia que reuneix les condicions per habitar l'alumne a complir una part important d'aquests.

Mitjançant l'anamnesi l'alumne podrà identificar els factors causants de la malaltia (exposicions laborals, tabaquisme, condicions socioeconòmiques). Posteriorment i mitjançant una exploració física adequada poder realitzar el judici clínic pertinent que el portin a demanar i entendre les exploracions complementàries que li permetin arribar al seu diagnòstic.

La MPOC li permetrà aplicar els coneixements fisiopatològics adquirits de funció pulmonar, intercanvi de gasos a una malaltia concreta. És important en les malalties cròniques habitualment associades a pluripatologia aprendre a prioritzar i planificar les cures encaminats a solucionar els problemes mèdics del pacient. Aquí s'inscriu la necessitat d'aprendre a coordinar les cures amb diferent graons assistencials i interprofessionals. Iniciarà la comprensió de les tècniques de comunicació en una malaltia crònica que travessa diferents situacions vitals per al malalt i el seu entorn. Mitjançant l'assistència als pacients MPOC d'una manera transversal, podrà avaluar l'efectivitat de les cures establerts

9.3.1 Pla específic

- Dia 1 Dilluns: Avaluació de pacient MPOC estable CCEE de Pneumologia Dr Gea
- Dia 2 Dimarts: MPOC exacerbat. Urgències mèdiques i planta d'hospitalització
- Dia 3 Dimecres: MPOC exacerbat. Urgències mèdiques i planta d'hospitalització
- Dia 4 Dijous: MPOC fràgil. Hospital de dia de Pneumologia
- Dia 5 Divendres: MPOC avaluació funcional.

Els alumnes realitzaran les pràctiques en els diferents departaments del servei, tutoritzats pels metges responsables de les diferents activitats

H	DLL	DM	DX	DJ	DV
8-9					
9-10	Presentació de casos clínics de EPOC Lloc: Altell servei de Pneumologia Responsable: Dr. J. Broquetas	EPOC fràgil Evaluación, control y cuidados Lloc: Hospital de día de Pneumologia 2ª planta Responsable: Dr. Antoni Ferrer	EPOC exacerbada Lloc: Planta de hospitalización Responsable: Dra. Eva Balcells	(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)
10-11	Evaluació de pacients amb EPOC estable Lloc: CCEE de Pneumologia sala B-4 Responsable: Dr. Gea				
11-12			EPOC evaluación funcional, esfuerzo y fisioterapia respiratoria Lloc: Exploraciones complementarias de Neumología Responsable: Dra. J.M.Martínez		
12-13		Casos clínicos de EPOC evaluación de diagnóstico pronóstico y tratamiento Lloc: Altell Servei de Pneumologia Responsable: Dr Broquetas			

9.4 Pneumologia (2): MANEIG INTEGRAL DEL PACIENT AMB SOSPITA DE CÀNCER DE PULMÓ

Dr. V. Curull i A. Sánchez Font

9.4.1 Objectius

Conèixer el maneig diagnòstic i de l'estudi d'extensió dels pacients amb alta sospita de càncer de pulmó, fent especial èmfasi a la comunicació que s'estableix entre el professional i el pacient i els seus familiars directes.

En la gran majoria dels casos, el procés de diagnòstic i l'estadificació (estudi d'extensió) es fa de forma ambulatoria. S'ha organitzat un circuit de diagnòstic ràpid que doni una resposta eficient a les demandes d'atenció sanitària generades des de l'assistència primària i altres dispositius assistencials (urgències i CCEE) i el servei de Pneumologia. Per aquest motiu s'ha organitzat l'activitat en uns dispensaris que atenen exclusivament a aquests pacients: un per a primeres visites, un altre per a les segones visites on s'exposa al pacient i acompanyants el diagnòstic i el pla terapèutic, i un tercer per a les visites de seguiment dels malalts amb nòduls pulmonars que requereixen de controls evolutius al llarg d'un període més perllongat de temps.

9.4.2 Cronograma

H	DLL	DM	DX	DJ	DV
8-9					
9-10:30	Quiròfan Cirurgia Toràtica Lloc: Bloc quirúrgic Quiròfan 6	Comitè de Càncer de Pulmó Lloc: Sala de sessions, 4 ^a planta Responsable: Dr. V. Curull Dr. A. Sánchez Font	Broncoscòpies (Nòdul pulmonar perifèric) Lloc: Exploracions Complemetàries Pneumologia Endoscòpia Respiratòria	ECO- Broncoscòpies (Estadificació mediastínica) Lloc: Exploracions Complemetàries Pneumologia Endoscòpia Respiratòria	Consulta Cirurgia Toràtica Lloc: CCEE Lletra E Despatx 27-bis
10:30-12	Responsable: Dr. R. Aguiló Dr. A. Rodríguez	Segones visites. Visita conjunta	Responsable: Dr. V. Curull	Responsable: Dr. V. Curull Dr. Sanchez-Font	Responsable: Dr. R. Aguiló Dr. A. Rodríguez
12-12:30		Lloc: CCEE, edifici prefabricat, planta baixa Responsable: Dr. A. Sánchez Font	Visites de seguiment Lloc: CCEE, sala B-5 Responsable: Dr. V. Curull Dr. Sánchez Font	(Alternativament Curs SVI)	
12:30-13	Planificació de les activitats de la pràctica Lloc: Sala de reunions, Servei de Pneumologia Responsable: Dr. V. Curull				
13-14			**		
14-16*	Primeres visites Lloc: CCEE. Sala B-5 Responsable: Dr. A. Sánchez Font				

* Activitat clínica voluntària

** De 13 a 14h activitat voluntària

9.5 Digestiu: Diagnòstic i tractament de les hepatitis cròniques víriques i les seves conseqüències (cirrosi i carcinoma hepatocel·lular).

Dr. R. Sola

9.5.1 Objectius

Conèixer el maneig integral del pacient hepatitis cròniques víriques i el circuit d'atenció mèdica, seguiment i principals complicacions: la cirrosi hepàtica i el carcinoma hepatocel·lular.

9.5.2 Pla específic

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
8:30-9:00		Comitè tumors hepàtics Lloc: Sala residents Planta 7 Responsable: Dr. R. Sola			
9:00-9:30	Diagnòstic i tractament Cirrosi hepàtica Hepatitis Lloc: Hospital de dia de Digestiu Responsable: Dra. Nuria Cañete Dr. R.Sola	Lloc: Unitat hospitalització (UH 70) Responsable: Dra. S. Coll Dra. M. García Retortillo	Lloc: Unitat hospitalització (UH 70) Responsable: Dra. S. Coll Dra. M. García Retortillo	Tractament Hepatitis B Hepatitis C	Complicacions Cirrosi hepàtica
9:30-10				Lloc: CCEE Letra A Box 2B	Lloc: Hospital de Dia Digestiu
10-11				Responsable: Dra. M. García Retortillo	Responsable: Dr. A. Carrion
11-12				(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)
12-13					

9.6 Neurologia: Ictus.

Dra. Ana Rodríguez (responsable)

Dr. A. Ois, Dr. J. Jiménez, Dra. E. Cuadrado

9.6.1 Objectius

Conèixer el maneig integral del pacient amb ictus i el circuit d'atenció mèdica tant en fase aguda com en controls posteriors. Dins de l'atenció al pacient amb accident cerebrovascular s'estableixen diversos processos:

Ictus agut

- a. Codi ictus extrahospitalari
- b. Codi ictus intrahospitalari
- c. Circuit de l'atenció urgent a l'ictus
- d. Diagnòstic diferencial
- e. Unitats d'ictus
- f. Tractament en fase aguda
- g. Estudi neurovascular
- h. Complicacions
- i. Hospitalització en unitat convencional de Neurologia
- j. Rehabilitació precoç
- k. Educació sanitària

Fase estable de l'ictus

- a. Rehabilitació
- b. Maneig de complicacions
- c. Recursos a llarg termini
- d. Control de factors de risc vascular
- e. Atenció al pacient amb accident isquèmic transitori

9.6.2 Programa

Rotació de 2 setmanes de durada en el Servei de Neurologia del Parc de Salut Mar, coneixent de primera mà els processos diagnòstic-terapèutics i el personal implicat en el diagnòstic i tractament de pacients amb ictus.

9.6.1 Pla específic

1. Busca de Neurologia i rotació en UCIAS
2. Unitat d'ictus
 - a. Coneixement del circuit d'atenció urgent a d'ictus (codi ictus)
 - b. Exploració neurològica: Escales en la valoració de pacients amb ictus (NIHSS, Escala Canadensa, Escala de Rankin)
 - c. Tractament en fase aguda:
 - d. Mesures generals
 - e. Tractament recanalitzador (endovenós / intraarterial)
 - f. Criteris d'ingrés en Unitat d'ictus i maneig en fase aguda
 - g. Prevenció secundària
 - h. Educació sanitària

Primera setmana

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
8:30-9:00					Sessió Neuro-intervencionisme
9:00-9:30	Unitat d'ictus-Busca Neurologia	Dispensari patologia vascular	Unitat d'ictus-Busca Neurologia	Unitat d'ictus-Busca Neurologia	Lloc: Sala Metges UH50
9:30-10			Lloc: Sala Metges UH50		
10-11			Responsable: Dra. A. Rodríguez		Unitat d'ictus-Busca Neurologia
11-12			Educació Sanitaria		Lloc: Sala Metges UH50
12-13	Lloc: Sala Metges UH50 Responsable: Dra. A. Rodríguez	Lloc: CCEE Lletre C Despatx 11 Responsable: Dr. J. Jiménez	Lloc: Sala Mar UH50 Responsable: Dra. A. Rodríguez	Responsable: Dra. A. Rodríguez (Alternativament Curs SVI)	Lloc: Sala Metges UH50 Responsable: Dra. A. Rodríguez (Alternativament Curs SVI)

Segona setmana

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
8:30-9:00					Sessió Neuro-intervencionisme
9:00-9:30	Sala hospitalització vascular. Neurologia	Dispensari Doppler transcranial	Sala hospitalització vascular. Neurologia	Rehabilitació	Lloc: Sala Metges UH50
9:30-10				Lloc: Unitat Rehabilitació Hospital de l'Esperança	
10-11				Responsable: Dra. E. Duarte	Dispensari Vascular Lloc: CCEE Lletre C Despatx 10
11-12			Lloc: Sala Metges UH50 Responsable: Dra. A. Ois	(Alternativament Curs SVI)	Responsable: Dr. A. Ois
12-13					(Alternativament Curs SVI)

9.7 COT/Reumatologia (1): Osteoporosis i Fractura de Fèmur.

Dr. G. Saló, Dr. J. Monfort

9.7.1 Identificació de l'activitat.

Practica als serveis de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica i Reumatologia consistent en la avaluació, tractament i seguiment de la patologia traumàtica més prevalent de l'aparell locomotor que és la fractura de fèmur secundària a l'osteoporosi senil.

9.7.2 Coordinació i Professorat.

Dr. Guillem Saló Bru (Professor Associat Departament Cirurgia. Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica) i **Dr. Jordi Monfort Faure**. (Professor Associat Departament Medicina. Servei de Reumatologia).

En les pràctiques participaran la resta de facultatius del Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica així com del Servei de Reumatologia.

9.7.3 Objectiu General d'aprenentatge.

Aprendre els quadre clínic de la fractura de fèmur i el seu factor predisposant més important, que és la osteoporosi postmenopàusica.

9.7.4 Objectius Específics d'aprenentatge.

- Adquirir els coneixements suficients per a realitzar el diagnòstic i el diagnòstic diferencial amb altres entitats.
- Aprendre a realitzar una exploració completa en el pacient amb fractura de fèmur.
- Conèixer les principals exploracions complementàries d'aquesta patologia.
- Coneixement dels principis fisiopatològics bàsics d'aquesta fractura en relació a l'anatomia del coll del fèmur, la fisiologia òssia, la vascularització del coll del fèmur, l'articulació i sobre el procés reparador de les fractures.
- Coneixement d'aspectes bàsics de la biomecànica en relació amb la fractura de coll de fèmur.
- Coneixement dels mètodes complementaris de diagnòstic d'aquesta patologia, tant invasius com no invasius amb els principis generals d'aplicació i possibilitats.
- Coneixement dels factors predisponents, especialment de la osteoporosi i la seva fisiopatologia.
- Coneixement del principal tractament, tant mèdic com quirúrgic de la fractura de coll de fèmur i de la pròpia osteoporosi.
- Capacitació perquè l'alumne identifiqui els símptomes i signes d'aquesta patologia tant prevalent.
- Capacitació per donar una primera orientació diagnòstica.
- Capacitació per reconèixer els signes d'alarma que indiquin la necessitat d'atenció hospitalària urgent, tant a l'inici com durant l'evolució de la patologia.

9.7.5 Avaluació de l'aprenentatge.

L'avaluació de l'aprenentatge es farà exclusivament sobre els objectius específics de la pràctica. Es valoraran sobre tot els aspectes de capacitació general, fonamentats en **la valoració continuada del tutor** en funció de la dedicació, el coneixement i l'actitud durant la pràctica.

9.7.6 Localització de les pràctiques.

Les pràctiques es localitzaran tant al Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica així com del Servei de Reumatologia. Dins els àmbits d'assistència, l'alumne rotarà tan per l'àrea d'urgències de traumatologia, l'àrea de consultes externes de traumatologia i reumatologia, l'àrea d'hospitalització de traumatologia (unitat 30) i el quiròfan de traumatologia de traumàtics.

9.7.7 Continguts.

- Passi de visita a **l'àrea d'hospitalització** de Traumatologia (equip de traumàtics) amb especial èmfasi en l'avaluació del pacient amb fractura de fèmur i el seu tractament pre i postquirúrgic (tractament mèdic, traccions, profilaxis, rehabilitació postquirúrgica, etc.)
- **Consultes externes de Reumatologia**, dispensari d'osteoporosi, on l'alumne aprendrà en maneig del pacient amb osteoporosi així com el seu tractament mèdic.
- **Urgències de Traumatologia**, on l'alumne aprendrà el quadre clínic de la fractura de fèmur i el seu diagnòstic i maneig a urgències.
- **Consultes externes de traumàtics**, on l'alumne aprendrà el maneig postoperatòri del pacient amb fractura de fèmur, la rehabilitació, el seguiment i el tractament a llarg termini.

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
8:30-9:00					
9:00-9:30	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. G. Salo	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. G. Salo	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. G. Salo	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. G. Salo	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. G. Salo
9:30-10	Urgències traumàtics Lloc: Urgències Trauma Responsable: Traumatòleg de guàrdia	Consultes externes traumàtics Lloc: CCEE Sala E Despatxos 23 i 27bis Responsable: Dr. G. Salo	Quiròfan traumàtics	Consultes externes traumàtics	Dispensari osteoporosi
10-11			Lloc: Quiròfan 4	Lloc: CCEE Sala E Despatxos 23 i 27bis	Lloc: <u>Hospital de la Esperanza</u> CCEE Despatx 27
11-12			Responsable: Dr. G. Salo	Responsable: Dr. G. Salo	Responsable: Dr. Blanch Dr. Ciria
12-13				(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)

9.8 COT/Reumatologia (2): Artrosi i substitució articular.

Dr. G. Saló, Dr. J. Monfort

9.8.1 Identificació de l'activitat.

Practica als serveis de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica i Reumatologia consistent en la avaluació, tractament i seguiment de la patologia degenerativa més prevalent de l'aparell locomotor que és l'artrosi.

9.8.2 Coordinació i Professorat.

- **Dr. Guillem Saló Bru** (Professor Associat Departament Cirurgia. Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica)
- **Dr. Jordi Monfort Faure.** (Professor Associat Departament Medicina. Servei de Reumatologia).

En les pràctiques participaran la resta de facultatius del Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica així com del Servei de Reumatologia.

9.8.3 Objectiu General d'aprenentatge.

Aprendre els quadre clínic de l'artrosi, els seus factors predisponents, la clínica i el seu tractament, tant mèdic com quirúrgic

9.8.4 Objectius Específics d'aprenentatge.

- Adquirir els coneixements suficients per a realitzar el diagnòstic i el diagnòstic diferencial amb altres entitats.
- Aprendre a realitzar una exploració completa en el pacient amb degeneració articular.
- Conèixer les principals exploracions complementàries d'aquesta patologia.
- Coneixement dels principis fisiopatològics bàsics de l'artrosi en relació a l'anatomia articular, la fisiologia de les articulacions, el líquid sinovial i sobre el procés de degeneració articular.
- Coneixement d'aspectes bàsics de la biomecànica articular.
- Coneixement dels mètodes complementaris de diagnòstic d'aquesta patologia, tant invasius com no invasius amb els principis generals d'aplicació i possibilitats.
- Coneixement dels factors predisponents i la seva fisiopatologia.
- Coneixement del principal tractament, tant mèdic com quirúrgic de l'artrosi.
- Capacitació perquè l'alumne identifiqui els símptomes i signes d'aquesta patologia tant prevalent.
- Capacitació per donar una primera orientació diagnòstica.
- Capacitació per reconèixer els signes d'alarma que indiquin la necessitat d'atenció hospitalària urgent, tant al inici com durant l'evolució de la patologia.

9.8.5 Avaluació de l'aprenentatge.

L'avaluació de l'aprenentatge es farà exclusivament sobre els objectius específics de la pràctica. Es valoraran sobre tot els aspectes de capacitació general, fonamentats en **la valoració continuada del tutor** en funció de la dedicació, el coneixement i l'actitud durant la pràctica.

9.8.6 Localització de les pràctiques.

Les pràctiques es realitzaran tant al Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica com en el Servei de Reumatologia. Dins els àmbits d'assistència, l'alumne rotarà tan per l'àrea de consultes externes de traumatologia i reumatologia, l'àrea d'hospitalització de traumatologia (Unitat 30) i el quiròfan de traumatologia de substitució protèsica.

9.8.7 Continguts

- Diari 9:30: pase de visita a **l'àrea d'hospitalització** de Traumatologia (equip de substitució protèsica) amb especial èmfasi en l'avaluació del pacient amb substitució protèsica i el seu tractament pre i postquirúrgic (tractament mèdic, profilaxis, rehabilitació postquirúrgica, etc.)
- Un dia a **consultes externes de reumatologia**, dispensari on l'alumne aprendrà en maneig del pacient amb osteoporosi així com el tractament mèdic d'aquesta patologia.
- Un dia al **quiròfan de substitució protèsica**, on l'alumne aprendrà el tractament quirúrgic de l'artrosi tant de genoll com de maluc.
- Un dia a **consultes externes de patologia de genoll**, on l'alumne aprendrà el maneig pre i postoperatori del pacient amb artrosi de genoll, la rehabilitació, el seguiment i el tractament a llarg termini.

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
9:00-9:30	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. L. Puig	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. L. Puig	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. L. Puig	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. L. Puig	Passi visita Lloc: Sala 30 Responsable: Dr. L. Puig
9:30-10	Dispensari Reumatologia Osteoporosi Lloc: CCEE Sala H Despatx 41 Responsable: Dr. J. Blanc	Consultes externes TRA 1	Dispensari Reumatologia	Quiròfan Trauma	Dispensari Reumatologia
10-11		Lloc: CCEE Sala E	Lloc: CCEE Sala H Despatx 42	Lloc: Quiròfan 1	Lloc: CCEE Sala H Despatx 41
11-12		Despatx 25	Responsable: Dr. P. Benito	Responsable: Dr. L. Puig	Responsable: Dra. A. Prost
12-13		Responsable: Dr. L. Puig		(Alternativament Curs SVI)	(Alternativament Curs SVI)

9.9 Cirurgia 1: Litiasis Biliar.

Dr. Fernando Burdío

9.9.1 Objectiu general d'aprenentatge.

Aprendre les presentacions clíniques i les complicacions de la litiasi biliar, el seu tractament tant mèdic, endoscòpic com quirúrgic.

9.9.2 Objectius específics d'aprenentatge.

- Adquirir els coneixements suficients per a realitzar el diagnòstic i el diagnòstic diferencial de la colelitiasi simple, colecistitis aguda i la colecodo-litiasi.
- Aprendre a realitzar una anamnesi complerta en el pacient amb litiasi biliar.
- Conèixer les indicacions per sol·licitar les principals exploracions complementàries per l'estudi de la litiasi biliar (Ecografia, TC, Ressonància Nuclear Magnètica, Colangio-ressonància, Colangiografia retrògrada endoscòpica).
- Coneixement les variants laparoscòpica i laparotòmica de l'abordatge quirúrgic de la litiasi biliar.
- Capacitació per reconèixer els signes d'alarma que indiquin la necessitat d'ingrés hospitalari urgent.
- Conèixer el tractament antibiòtic empíric a emprar en la colecistitis aguda en funció de la gravetat i complicacions detectades.
- Aprendre a sospitar i detectar les principals complicacions que apareixen després d'una colecistectomia.

9.9.3 Avaluació de l'aprenentatge.

- a) El tutor omple una full d'avaluació específic de l'aprenentatge que es farà puntuant els coneixements adquirits i l'actitud durant cada setmana de la pràctica.
- b) L'estudiant confecciona una llista dels problemes que ha identificat com a claus en el maneig de la litiasi vesicular i les solucions emprades.
- c) L'estudiant omple un qüestionari específic sobre un cas concret de litiasi vesicular que inclourà els punts essencials en el seu diagnòstic i tractament.

9.9.4 Localització de les pràctiques.

Les pràctiques es realitzaran a la Unitat de Cirurgia Hepato-Bilio-Pancreàtica del Servei de Cirurgia General i Digestiva de l'Hospital del Mar.

Dins els àmbits d'assistència, l'alumne participarà en el procés assistencial a:

- Àrea de consultes externes de la Unitat HBP de Cirurgia General i Digestiva
- Àrea d'hospitalització de Cirurgia General i Digestiva (Unitat 40)
- Quiròfans de HBP i de Urgències de Servei de Cirurgia General i Digestiva.

- Sala d'Ecografies, de Ressonància Magnètica i de TC del Servei de Radiologia.
- Sala d'Endoscòpia Digestiva del Servei de Digestologia.

9.9.5 Plà de treball

- Diari 9:30: Visita a l'àrea d'hospitalització de Cirurgia General (equip de Cirurgia Hepato-Bilio-Pancreàtica) amb especial èmfasi en l'avaluació de les complicacions post-quirúrgiques.
- Dos dies a consultes externes de Cirurgia Hepato-Bilio-Pancreàtica, dispensari on l'alumne aprendrà en maneig del pacient amb colelitiasi.
- Dos dies a quiròfan de Cirurgia Hepato-Bilio-Pancreàtica, on l'alumne presencià el tractament quirúrgic amb abordatge laparoscòpic (i/o laparotòmic) del pacient amb litiasi biliar .
- Un dia a Endoscopia, on l'alumne aprendrà quines són les indicacions, la preparació i com és la realització d'una colangiografia retrògrada endoscòpica.
- Un dia a Radiologia, on l'alumne presencià la realització i la interpretació de les proves d'imatge

9.9.6 Cronograma

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
9:00-9:30	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. F. Burdío	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. F. Burdío	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. F. Burdío	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. F. Burdío	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. F. Burdío
9:30-10	Cirurgia Bilio Pancreàtica Lloc: Quiròfan 4 Responsable: Dr. F. Burdío	Radiología	Consultes externes Cirurgia	Quiròfan Cirurgia HBP Lloc: Quiròfan 4 Responsable: Dr. F. Burdío	Endoscòpia ERCP
10-11			Lloc: CCEE Sala E Despatxos 23 i 27bis		Lloc: Servei de Radiologia
11-12			Responsable: Dr. F. Burdío		Responsable: Metge adjunt Gastroenterologia
12-13			Responsable: Dr. F. Burdío		

9.10 Cirurgia 2: Reflux gastro-esofàgic.

Dr. Manuel Pera

9.10.1 Objectiu general d'aprenentatge.

Aprendre les presentacions clíniques del les complicacions del reflux gastro-esofàgic, la clínica i el seu tractament, tant mèdic, endoscòpic com quirúrgic.

9.10.2 Objectius específics d'aprenentatge.

- Adquirir els coneixements suficients per a realitzar el diagnòstic i el diagnòstic diferencial del reflux gastro-esofàgic, la hèrnia hiatal i l'esòfag de Barret.
- Aprendre a realitzar una anamnesi completa en el pacient amb cremor retroesternal.
- Conèixer les indicacions per sol·licitar les principals exploracions complementàries per l'estudi de l'esòfag (Endoscòpia, TC, Ressonància Nuclear Magnètica, TGED).
- Coneixement les variants laparoscòpica i laparotòmica de l'abordatge quirúrgic de la cirurgia esofàgica.
- Capacitació per reconèixer els signes d'alarma que indiquin la necessitat de valorar la indicació de tractament quirúrgic.
- Conèixer el tractament mèdic a emprar en el tractament del reflux gastro-esofàgic en funció de la gravetat i complicacions detectades.
- Aprendre a sospitar i detectar les principals complicacions que apareixen després d'una fundoplicatura.

9.10.3 Avaluació de l'aprenentatge.

L'avaluació de l'aprenentatge es farà puntuant els coneixements adquirits i l'actitud durant la pràctica. L'estudiant confecciona una llista dels problemes que ha identificat com a claus en el maneig del reflux gastroesofàgic.

L'estudiant omplirà un qüestionari específic sobre un cas de reflux gastroesofàgic que inclourà els punts essencials en el seu diagnòstic i tractament.

9.10.4 Localització de les pràctiques.

Les pràctiques es realitzaran a la Unitat de Cirurgia Gastrointestinal del Servei de Cirurgia General i Digestiva de l'Hospital del Mar.

Dins els àmbits d'assistència, l'alumne participarà en el procés assistencial a:

- Àrea de consultes externes de la Unitat CGI de Cirurgia General i Digestiva
- Àrea d'hospitalització de Cirurgia General i Digestiva (Unitat 40)
- Quiròfans de CGI.
- Sala de proves funcionals gastrointestinals del Servei de Digestiu.
- Sala d'Endoscòpia Digestiva del Servei de Digestologia.

9.10.5 Continguts

- Diari 9:30: Visita a l'àrea d'hospitalització de Cirurgia General (equip de Cirurgia Gastrointestinal) amb especial èmfasi en l'avaluació de les complicacions post-quirúrgiques.
- Un dia a consultes externes de Cirurgia Gastrointestinal, dispensari on l'alumne aprendrà en maneig del pacient amb colelitiasi.
- Dos dies a quiròfan de Cirurgia Gastrointestinal, on l'alumne presenciarà el tractament quirúrgic amb abordatge laparoscòpic (i/o laparotòmic) del pacient amb patologia gastroesofàgica.
- Un dia a Endoscopia, on l'alumne aprendrà quines són les indicacions, la preparació i com és la realització d'una endoscòpia digestiva alta.
- Un dia a Radiologia, on l'alumne presenciarà la realització i la interpretació de les proves d'imatge.

9.10.6 Cronograma

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
9:00-9:30	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Manuel Pera	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Manuel Pera	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Manuel Pera	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Manuel Pera	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Manuel Pera
9:30-10	Cirurgia Gastroesofàgica Lloc: Quiròfan 9 Responsable: Dr. Manuel Pera	Sessió Cirurgia General Lloc: Aula Planta 4 ^a	Laboratorio Motilidad Digestiva	Endoscopia Digestiva Alta Lloc: Pruebas complementarias de Ap. Digestivo Responsable: Dr. L. Barranco	Consultes externes Cirurgia Lloc: CCEE SalaD Despatx 19 Responsable: Dr. Manuel Pera
10-11			Lloc: Pruebas complementarias de Ap. Digestivo		
11-12			Responsable: Dra. S. Delgado Dra. Inés Ibañez		
12-13					

9.11 Cirurgia 3: Càncer Colorectal.

Dra. Marta Pascual.

9.11.1 Objectiu general d'aprenentatge.

Aprendre les presentacions clíniques del les complicacions del Càncer Colo-Rectal, la clínica i el seu tractament, tant mèdic, endoscòpic com quirúrgic.

9.11.2 Objectius específics d'aprenentatge.

- Conèixer les formes de presentació del Càncer Colo-Rectal.
- Adquirir els coneixements suficients per a realitzar el diagnòstic i el estadiatge bàsic del Càncer Colo-Rectal.
- Aprendre a realitzar una anamnesi complerta al pacient amb alteració del ritme desposicional o rectorràgia.
- Conèixer les indicacions per sol·licitar les principals exploracions complementàries per l'estudi del Càncer Colo-Rectal (Endoscòpia, TC, Ressonància Nuclear Magnètica, Ecografia).
- Coneixement les variants laparoscòpica i laparotòmica de l'abordatge quirúrgic de la cirurgia Colo-Rectal.
- Conèixer els programes de detecció precoç del càncer colo-rectal.
- Aprendre a sospitar i detectar les principals complicacions que apareixen després d'una colectomia.

9.11.3 Avaluació de l'aprenentatge.

L'avaluació de l'aprenentatge es farà puntuant els coneixements adquirits i l'actitud durant la pràctica. L'estudiant confecciona una llista dels problemes que ha identificat com a claus en el maneig del Càncer Colo-Rectal.

L'estudiant omplirà un qüestionari específic sobre un cas de Càncer Colo-Rectal que inclourà els punts essencials en el seu diagnòstic i tractament.

9.11.4 Localització de les pràctiques.

Les pràctiques es realitzaran a la Unitat de Cirurgia Colo-Rectal del Servei de Cirurgia General i Digestiva de l'Hospital del Mar.

Dins els àmbits d'assistència, l'alumne participarà en el procés assistencial a:

- Àrea de consultes externes de la Unitat CCR de Cirurgia General i Digestiva
- Àrea d'hospitalització de Cirurgia General i Digestiva (Unitat 40)
- Quiròfans de CCR i d'Urgències del Servei de Cirurgia General i Digestiva.
- Sala de proves funcionals del Servei de Cirurgia General i Digestiva.
- Sala d'Endoscòpia Digestiva del Servei de Digestologia.

9.11.5 Continguts

- Diari 9:30: Visita a l'àrea d'hospitalització de Cirurgia General (equip de Cirurgia Gastrointestinal) amb especial èmfasi en l'avaluació de les complicacions post-quirúrgiques.
- Dos dies a consultes externes de Cirurgia Colo-Rectal, dispensari on l'alumne aprendrà en maneig del pacient amb Càncer Colo-Rectal.
- Dos dies a quiròfan de Cirurgia Colo-Rectal, on l'alumne presenciarà el tractament quirúrgic amb abordatge laparoscòpic (i/o laparotòmic) del pacient amb Càncer Colo-Rectal.
- Un dia a Endoscopia, on l'alumne aprendrà quines són les indicacions, la preparació i com és la realització d'una endoscòpia digestiva baixa.
- Un dia a proves funcionals de colon, on l'alumne presenciarà la realització i la interpretació de la manometria ano-rectal.

9.11.6 Cronograma

Hora	DLL	DM	DX	DJ	DV
9:00-9:30	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Marta Pascual	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Marta Pascual	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Marta Pascual	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Marta Pascual	Passi visita Lloc: Sala 40 Responsable: Dr. Marta Pascual
9:30-10	Consultes externes Cirurgia Colorrectal Lloc: CCEE Sala D Despatx 18 Responsable: Dr. Miguel Pera		Quiròfano Colorrectal	Pruebas Funcionales Proctología Lloc: CCEE Sala D Despacho 16 Responsable: Dr. Marta Pascual	Quiròfano Colorrectal Lloc: Quiròfano 6 Responsable: Dr. Marta Pascual
10-11			Lloc: Quiròfano 3 Quiròfano 7		
11-12		Endoscopia digestiva baja Lloc: Pruebas complementarias Ap. Digestivo Responsable: Adjunto Endoscopia Digestiva	Responsable: Dr. Marta Pascual Dr. Miguel Pera		
12-13					

9.12 SOPORTE VITAL INMEDIATO

9.12.1 OBJETIVO

El objetivo del curso es aportar los conocimientos y habilidades necesarias para detectar los pacientes con elevado riesgo de paro cardíaco a corto plazo así como las habilidades para iniciar el tratamiento de un paro cardio-respiratorio (soporte vital básico) en espera de la llegada de los equipos especializados en soporte vital avanzado (SVA).

Los alumnos al finalizar el curso deberán ser capaces de:

- Identificar una pérdida de consciencia
- Identificar la ausencia de respiración
- Diagnosticar un paro cardiorespiratorio
- Alertar a los sistemas de emergencias externos (112) y/o el dispositivo de parada del hospital
- Aplicar las técnicas de SVB y utilizar los equipos de ventilación manual
- Utilizar con rapidez y eficacia un desfibrilador semiautomático (DEA)
- Conocer los datos esenciales para registrar y controlar la evolución de una parada cardiorespiratoria

9.12.2 DURACIÓN

8,5 horas: 1,5 horas teóricas y 7 horas prácticas y de evaluación

9.12.3 LUGAR

UDUM. Universitat Autònoma. Universitat Pompeu Fabra

9.12.4 PROFESSORS

COORDINADOR

- Francisco Alvarez Lerma
Servei de Medicina Intensiva. Hospital Universitari del Mar

El professorat del curs està constituït per instructors formadors acreditats pel CCR

- Dra. Yolanda Díaz Buendía
- Dra. Antonia Vazquez Sanchez
- Dra. Mª Pilar Gracia Arnillas
- Dra. Ana Zapatero Ferrandiz
- Dr. Jordi Casbas Ferrarons

9.12.5 CONTENIDOS

Los alumnos recibirán en el mes previo a la realización del curso el “Manual de soporte vital inmediato” que deberán leer y estudiar (un mínimo de 2 horas), para asimilar su contenido.

La formación presencial consta de dos clases teóricas de 40 minutos cada una y 7 horas prácticas que se distribuyen a lo largo de dos días.

Clases teóricas comunes para todos los alumnos en la que se impartirán los conceptos teóricos sobre:

- Identificación y tratar los pacientes con riesgo de PCR mediante la aproximación **ABCDE** (**A**irway, **B**reathing, **C**irculation, **D**isability and **E**xposure). (50’)
- Actualización en el soporte vital básico y DEA. Introducción. Cadena de supervivencia. Importancia de la desfibrilación temprana. RCP básica. Desfibrilación semiautomática. Plan de acción delante de la parada cardíaca (50’)

Clases prácticas programados para grupos de 10-12 alumnos. Cada grupo de prácticas se dividirá en dos subgrupos. Cada uno de los subgrupos debe realizar 7 horas de prácticas que se distribuyen en cuatro módulos:

Primer día (3,5 horas). Dos módulos

1. Módulo 1. Identificación de pacientes con riesgo de PCR. Valoración de la respiración. Valoración de la circulación. Valoración del nivel de consciencia. Parámetros analíticos con riesgo de PCR.
2. Módulo 2. Aplicación práctica de las técnicas de SVB. Cadena de supervivencia. Importancia de la desfibrilación temprana. RCP básica. Desfibrilación semiautomática. Plan de acción delante de la parada cardíaca

Segundo día (3,5 horas). Evaluación de conocimientos. Dos módulos

3. Módulo 3. Casos simulados de pacientes con riesgo de PCR
4. Módulo 4. Casos simulados de RCP y SVB-DEA .

9.12.6 Planificació

9.12.6.1 Clase teórica. Común para toda la clase

Dr. F. Álvarez / Dra. Y. Díaz

- 4 de mayo 2012

13 a 15 horas

AULA 61.121

9.12.6.2 Clases prácticas

- SUB Grupo 1 10,11 de mayo 2012
- SUB Grupo 2 17,18 de mayo 2012
- SUB Grupo 3 7, 8 de junio 2012
- SUB Grupo 4 14,15 de junio 2012

HORARI: 09:00 a 13:00 hores

LLOC: Aules de habilitats clíniques: 60.104 i 60.108

9.12.7 RECURSOS MATERIALES.

9.12.7.1 Clases teóricas:

Manual Oficial de Soporte Vital Básico.

Se enviarà en PDF el mes previ a les classes pràctiques

9.12.7.2 Material para las clases prácticas: Para cada grupo de 12 alumnos.

- Maniquí de RCP inmediato completo dotado de indicadores de idoneidad de las técnicas de soporte respiratorio y circulatorio, de simulador de pulso carotideo, monitorización cardiaca, ruidos, capacidad para ventilación con balón y Guedel, mascarilla laríngea, cardioversión y administración de fármacos y volumen.
- Maniquí de RCB básica en el que, como mínimo, se puedan realizar las técnicas d'e apertura de la vía aérea, ventilación y compresión torácica..
- Mascarillas para ventilación boca-mascarilla con válvula unidireccional.
- 1 camilla para el maniquí de SVI
- 1 portasueros
- 1-2 mesas per al material
- Material para desinfección y recambio de peces de los maniqués una ves finalizado el curso (filtro, vía aérea-pulmón, etc.).
- juegos de cánulas orofaríngeas (tamaños 3, 4, 5, 6)
- bolsas autoinchables adultos con la mascarilla. Opcional bolsa pediátrica
- 1 Desfibrilador Semiautomàtic de entrenamiento.
- 1 Desfibrilador - monitor manual
- 1 Simulador de arritmias

- 1 Brazo para la práctica de punción venosa periférica.
- 1 Mascarilla laríngea de tres tamaños
- 1 Mascareta laríngea tipo fastrak
- 1 Fonendoscopio.
- 1 fuente de oxígeno
- 1 aspirador
- 1 pistola y agujas para la realización de punción intraósea. Huesos (aconsejables los de pollo)

9.12.7.3 Material fungible mínimo:

- Material para limpieza u desinfección de los maniqués: gases, alcohol, lejía (diluida), elementos de barrera,
- Lubricante.
- 2 vendas o cinta para fijación de la vía supragótica
- 2 Sondas de aspiración
- 4 Pilas recambio DEA. 4 pilas pequeñas recambio mando a distancia DEA.
- 2 juegos de electrodo para ECG.
- sobres de gases pequeñas
- sobres de gases grandes
- 2 rollos de esparadrapo o mecanismo sujeción vías
- 5 jeringas 1 ml; 5 de 5 ml; 5 de 10 ml; 2 de 50 ml.
- 4 cánulas i.v nº 14, 18, 16, 21.
- 4 catéteres para canalización vena antecubital.
- 4 juegos cateterización de vena central
- aguja intraósea
- 4 sistemas para perfusión e.v.
- sondas naso gástricas
- 1 Mascarilla venturi, Mascarilla Hudson

10 Bibliografia bàsica recomanada

1. Cirugía AEC. Manual de la asociación española de cirujanos. Editores: P. Parrilla, JI Landa. 2ª edición,
2. Schwartz Principios de Cirugía. Editor Brunnicardi F.C, 9ª edición, McGraw-Hill, 2011.
3. Sabinston “Tratado de Cirugía. Fundamentos biológicos de la práctica quirúrgica moderna”. Editado por Townsend Jr, CM; Beauchamp RD; Evers BM; Mattox KL. 18ª edición, Elsevier, 2009.
4. Greenfield’s Surgery: Scientific Principles and Practice, Edited by Michael W. Mullholland, 5th Edition, Wolters Kluwer Health / Lippincott Williams & Wilkins, 2010.
5. APUNTS OFICIALS editats pel servei de COT. En versió PDF. (Proubasta I, Cáceres E, Majó J i col·laboradors) - Laboratoris Jansen.
6. APLEY, A.G. y SOLOMON, L.: Manual de Ortopèdia y Tratamiento de las fracturas. Barcelona Ediciones Científicas y Técnicas cop., 1992.
7. MUNUERA, L.: Introducción a la Traumatología y Cirugía Ortopédica. 1ª Edición. Interamericana-McGraw-Hill, 1996.
8. Farreras-Rozman (Vol.I). REUMATOLOGÍA Y ENFERMEDADES SISTÉMICAS. Elsevier 2009.
9. Fauci, A. HARRISON REUMATOLOGIA. 2007. ISBN: 9788448155766.
10. Firestein, G. KELLEY'S TEXTBOOK OF RHEUMATOLOGY (2 VOLS.+ONLINE).. 2009. ISBN: 781416048428.